

HÍREK

Dr. Kovács Lajos püspök újévi köszöntése Január 1-én, istentisztelet után, dr. Kovács Lajos püspök és dr. Mikó Imre főgondnok fogadták az egyházi központ és a kolozsvári egyházközség hagyományos újévi köszöntését, melyet dr. Erdő János főjegyző tolmácsolt. Az üdvözlésre püspök afia válaszolt; ismertette az új esztendőben előttünk álló feladatokat, melyeknek megvalósításához kérte a jó Isten segítségét és híveink fámogatását.

Lelkészi kibúcsúzó ünnepély Lőrinczi László lelkész jan. 1-én tartott istentiszteleten szerény keretek között búcsúzott el az ürmösi egyházközségtől 27 évi szolgálat után. Püspök afia ez alkalomból a következő iratot intézte nyugalomba vonuló lelkészhez:

„Kedves Atyánkfia! Tudomásunk szerint lelkész atyánkfia tényleges lelkészi működésének a befejezésekor, az ürmösi egyházközségből való távozásakor nem óhajtott szélesebb körű kibúcsúzó ünnepélyt tartani. Mégis munkás életének e fordulópontján kedves kötelességemnek tesztek eleget, amikor egyházunk nevében megköszönöm azt az eredményekben gazdag, nagyszerű munkát, amit internátusi felügyelői, lelkészi, clevelandi missziós lelkészi, gimnázium-tanári és igazgatói minőségben, majd 27 éven át mint az ürmösi gyülekezetünk lelki irányítója, 26 évig mint Főtanácsunk és Egyházi Képviselő Tanácsunk tevékeny tagja és a valláserkölcsei nevelési bizottságunk elnöke egyházunk előmenetele érdekében önzetlen hithűséggel és példaadó egyházszeretettel végzett. Tiszta szívből kívánok lelkész anyánkfianak és a tiszteletes asszonynak továbbra is jó egészséget, munkabírást és békeséget, hogy a nyugalom éveiben is még hosszú ideig dolgozhasanak szeretett egyházunk és népünk javára és Isten dicsőségére. Kolozsvár-Napoca, 1974. dec. 28. Atyafiságos szeretettel: dr. Kovács Lajos püspök.”

Lelkészeiktatók

A ravai egyházközség jan. 12-én rendezte meg új lelkésze, Adorján Levente beiktatását. A kinevezési irat felolvasása után Adorján Levente tartotta meg beköszöntő egyházi beszédét. Az új lelkészt Kolcsár Sándor esperes iktatta be.

A ravai egyházközség új lelkészét köszöntötték: az egyházközség részéről Andrási Dénes gondnok, Andrási Sándor és Izsák Dezső gyülekezeti tagok; az egyházkör nevében dr. Fekete József felügyelő gondnok, Simén Domokos, Adorjáni Károly, Kiss Zoltán és Lukács Sándor lelkészek. A beiktatón részt vett dr. Barabássy László főgondnok is.

Urmösi egyházközség új lelkészét, Fazakas Károlyt febr. 2-án iktatta be hivatalába dr. Kovács Lajos püspök. A lelkészi kinevezést Kökösi Kálmán esperes olvasta fel, ezután Fazakas Károly tartotta meg beköszöntő beszédét. Ezt követte dr. Kovács Lajos püspök beiktató prédikációja és Kökösi Kálmán esperes beszéde.

Püspök afiát az egyházkör részéről Kökösi Kálmán esperes, az egyházközség nevében Tóth Ernő gondnok üdvözölte.

Fazakas Károly lelkészt köszöntötték: az egyházközség nevében Tóth Ernő gondnok, az énekkar és a gyülekezet több tagja; az egyházkör részéről Gál Jenő lelkész; a felekezetek nevében Aurel Mițui ortodox és Bajzók Károly miklósvári r. kat. lelkész.

Az ünnepélyen az egyházközség énekkara Lőrinczi László ny. lelkész vezetésével több énekszámot adott elő.

A beiktatón részt vett dr. Barabássy László, dr. Mikó Imre főgondnok, Kolcsár Sándor esperes és az egyházkörök számos lelkésze.

Mindkét beiktató ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

Az Unitárius Világszövetség (IARF) Végrehajtó Bizottsága jan. 16—20. napjain Frankfurtban tartotta első évi rendes ülését. A gyűlés tárgysorozatán az aug. 15—22. napjain Montrealban tartandó XXII. kongresszus előkészítése volt. Az ülésen részt vett dr. Kovács Lajos püspök bizottsági tag.

A manchesteri Unitárius Teológiai Intézet (Unitarian College) igazgatói tisztségébe, mely Fred Kenworthy halálával üresedett meg, Arthur Long lelkészt választották meg. Az új igazgató az angol unitárius egyház jól ismert, képzett teológusa. Tanulmányait az oxfordi egyetemen és a Manchester College teológiai főiskolán végezte, 1952-től a Bolton Deane Road-i egyházközség lelkésze, emellett 1959-től a manchesteri Unitárius Teológiai Intézet tanára is.

Interteológiai konferencia A hazai teológiai intézetek febr. 25-én Bukarestben tartották évi első értekezletüket. Tárgya a *Kommunió és interkommunió* volt, melyről dr. Geréb Pál, Ioan Ică és Ștefan Alexă tanár tartott előadást. A konferencia munkáját Antonie ortodox püspök elemezte és foglalta össze útmutatásul szolgáló eredményeit.

Doktorrá avatás Febr. 14-én a Protestáns Teológiai Intézet doktorrá avatta Csiha Kálmán református, Christian Weiss és Hans Liebert evangélikus és Ioan Bunaciu baptista lelkész fiait.

Protestáns Teológiai Intézet tudományos ülése Az intézet tudományos munkaterve keretében márc. 15-én D. dr. Nicolae Corneanu bánáti ortodox érsek tartott előadást *Népesedés és teológia* címen.

Az ülésen részt vettek egyházunk részéről: dr. Kovács Lajos püspök és dr. Mikó Imre főgondnok, a testvérfelkezetek képviselői, valamint az intézet tanárai, díszdoktorai és doktorjelöltjei.

A nők esztendeje Az ENSZ kezdeményezésére 1975-öt a nők nemzetközi évének nyilvánították azzal a céllal, hogy biztosítsák a nők alapvető jogainak tiszteletben tartását és elősegítsék sajátos hivatásuk megélését.

KÉPEK SCHWEITZER ALBERT CENTENÁRIUMA ALKALMÁBÓL

Vasárnap

Ismeri Günsbachot? Tudja-e, hogy fenn Kanzrain hegyén áll Schweitzer Albert emlékműve, belevéselt nevével. A szobor úgy ábrázolja őt, amint mélyen gondolataiba merülve ír.

— Álltam a szobor mellett, és érdeklődéssel néztem az odaérkező kirándulókat, akik fáradságot nem ismervé ezen a szép vasárnapi reggelen ide kirándultak.

— Nézd — szólt valaki —, Albert Schweitzer: ki is lehetett ez az ember? Honnan is tudnám — folytatta tovább a beszélgetést —, bizonyára tanár lehetett. De innen a kilátás, a táj csodálatosan szép — jelentette ki, aki ott állt a szobor előtt.

És e pillanatokban eszembe jutott, hogy Schweitzer Albert alig néhány éve halt meg, és emlékműve arról beszél és figyelmeztet, hogy őt milyen hamar és sokan elfeledték.

Ezért kérdem: ismeri Günsbachot? mert a kiránduló csak a tájat látta és nem az életet szolgáló nagyszerű mestert.

A nyitott ablak

Lent a völgyben vadszőlővel befuttatva áll Schweitzer Albert háza. A benne levő levéltár alkalmazottait ezekben a napokban nem annyira az épület szépítése tölti el, mint Schweitzer Albert szellemi örökségének felmérése. Azt mondom, hogy e falak a világ minden tája felé valami csodálatos sugárzást árasztanak megszakítás nélkül. Bizonyára felteszik a kérdést: hogyan; és milyen sugarakat bocsátanak ki ezek a falak és főleg miért? Válaszom őszinte és nagyon egyszerű: Schweitzer Albertnek, amikor az épület tervét elkészítette, az volt a kívánsága, hogy az utcáról egyenesen lehessen belépni a házba — udvar nélkül —, mert így sokkal megközelíthetőbb lesz az emberek által. Az épület a Goethe-alapból neki ítelt díjból épült 1928-ban, „mert Albert lelkész ezen az épületen keresztül a legközvetlenebb élő kapcsolatban akart maradni az emberekkel”. Azt óhajtotta, hogy minden

arra járónak legyen meg a lehetősége arra, hogy vele szóba álljon a földszinten berendezett dolgozószobájában, szerényen köszöntve egymást a szokás szerint. Ez az elképzelés nem valósulhatott meg teljesen a gyors gépkocsiforgalom miatt, azonban Schweitzer Alberttel a lakosság szellemi, lelki kapcsolata annál inkább elmélyült. „Igen gyakran az egyházközség vezetősége, különböző összejövetelek, ünnepélyek alkalmából a hívek rendelkezésére bocsátja a házat.”

Kérdezem, vajon van-e a világon még egy ilyen otthon, melynek működése olyan harmonikus lenne a gyülekezet tagjaival?

Az a csodálatos varázserő, sugárzás, amiről beszéltem, ma már túlterjed Günsbachon, átlépte az ország határait és áldott sugarai beragyogják az egész földet. És mivel tudom ezt igazolni? Ha 1972-ben a látogatók száma 5000 volt, 1973- és 1974-ben több mint 6500 személy járt Günsbachban! A látogatók emelkedő számát is meghaladta a nagyszámú levelezés. Megszámlálhatatlan a beérkezett kérdések és kérések száma, melyek Schweitzer Albert életére és munkásságára nézve kérnek eligazítást és dokumentációs anyagot. Születése 100. évfordulója alkalmából angol, francia és német nyelvű nagyszámú tájékoztató anyagot adtunk ki, és így még szélesebb lett az egész világot átfogó kapcsolatunk. Folyik Schweitzer Albert ifjúkori levelezéseinek feldolgozása, el egészen 1961-ig terjedőleg, s bár a munka előrehaladott, még jó néhány év szükséges a teljes kiadás elkészítésére.

Találkozások

A fiatalság is rendez találkozót Günsbachban, hogy dialógus formájában kicserélje tapasztalatait. A negyedik ilyen találkozó az ősz folyamán volt. A főkérdés ez volt: „Mit tegyünk?” Idézzük egyik résztvevő fiatal munkatársunk értékelő sorait: „Feladataink napról napra nőnek, ahelyett, hogy fogynának. A csendes, elmélyedő meditációra alig marad időnk. Günsbach egy kis szigetecskévé zsugorodik össze, de beszélgetéseink átfogják mégis az egész világot, és arra indítanak, hogy egységben keressük a jövődőt, hogy egymás kezét soha el ne engedjük — ahogy Schweitzertől tanultuk.”

A fenti találkozásokra nem kerülhetett volna sor az AKEVA elnevezést viselő vendégház nélkül. Akeva gabon nyelven „Köszönöm szépen“-t jelent. Tudjuk, hogy éppen Schweitzer Albert életében és gondolkozásában a köszönet kihangsúlyozása milyen nagy jelentőséggel bírt. Az AKEVA házban a közös elszállásolás és étkezés meleg családi légkört teremt minden alkalommal. Ilyen légkörben tanulmányozva, vizsgálva Schweitzer Albert műveit, arra a végső következtetésre jutottunk, hogy az élet megmentése érdekében családi, állami vagy egyéni vonatkozásban a világnak szerénységre, jóságra és egyéni felelősséggel élő emberekre van szüksége. Tapasztaljuk, hogy az annyira agyon dicsért nyugati intézmények és társadalmi visszhangok nem tudták megakadályozni az anyagi és szellemi inflációt.

Hasonló találkozókra került sor Tübingenben, Münsterben, Baselben, Párizsban, Tokióban, Szöulban stb., ahol Schweitzer Albert sokrétű univerzális jellegű gondolatait vizsgáljuk és értelmezzük.

Nagy jelentőségű az évenként Thun városában (Svájc) rendezett találkozó, melyet a Schweitzer Albert Segélyegyesület szervez, és

ahol többek között orvosi, vallási, filozófiai, zenei kérdések kerülnek megvitatásra. Ez a társulat 1974-ben ünnepelte alapításának 25. évfordulóját. Ebből az alkalomból Richard Brüllmann, az egyesület elnöke Schweitzer Albert gondolkodását ismertető tanulmányt jelentett meg, melyet a szülők és nevelők hasznosíthatnak a nevelés terén.

Egy másik találkozót Strassburgban *Néhány lépés Schweitzer Albert nyomdokain* címen Madeleine Horst hozott létre, olyan fiatalokból, akik alkotó ihletést akarnak találni Schweitzer Albert életművében.

Schweitzer Albert könyveinek terjesztése terén is szép munka folyik. E téren még nagyon sok a tennivaló. Tervbe van véve összes műveinek kiadása.

A „Schweitzer Albert békédíjat” Robert Schollnak adományozták, a Scholl nővérek édesapjának, aki 1945. után a béke és jog helyreállításáért becsületes munkát végzett.

A Goethe-alapból létesített Schweitzer Albert-díjat ez év őszén fogják először kiadni. A Schweitzer Albert zenei díjat 1975. január 14-én New York-ban Isaac Stern hegedűművész kapta.

Az állatok védelmére alapított Schweitzer Albert-díjakat évenként osztják ki: a felnőttek részére Washingtonban és az ifjak részére Angliában.

Szavak és tettek

Haitiban, Mexikóban, Koreában, Braziliában új kórházak létesültek Schweitzer Albert emlékére, nemrég újból megnyílt a North-Carolina-i kórház is. Megemlítjük Gerald Göttinget, akinek nevéhez fűződik Schweitzer Albert munkáinak kiadása: öt kötetben a Német Demokratikus Köztársaságban. Afrikában is folyik Schweitzer Albert munkáinak lefordítása, ezt Addis-Abeában az etióp Pestalozzi: Asfaw Yemiru végzi.

Kiemeljük a Hannoverben alakult Schweitzer Albert Társaság jelentőségét, mely a békéért és a jövődőlert való felelősséget hangsúlyozza az élet tisztelete és szeretete gyakorlása által, közös otthonunkra, az egész Földre vonatkozóan is.

A szó és a tett jelentőségét még közelebb hozza hozzánk az alábbi történet. Schweitzer Albert egy kiváló egyéniséggel tárgyalva észrevette, hogy az egy kis hangyát akar ruhájáról eltávolítani. „Uram — szólott Schweitzer Albert —, ez a kis hangya az enyém. Bizonyára ön sokat tanult, csupán azt nem tanulta meg, hogy hogyan bánjon e kis hangyával, hogy picinyke lábait ne tépje ki.” Schweitzer Albert ilyen humoros módszerrel oldotta meg a legnehezebb kérdéseket is.

Mi emlékezünk rá minden évben, amikor a günsbachi orgona hangja halála évfordulója napján megszólal. És figyelmeztet alapítójára, Schweitzer Albertre.

Együtt

Sokakat elszólitott a halál is. Mathilde Kottmant, aki egész életét Lambarénének áldozta; eltávozott örökre dr. René Kopp, aki ultosó leheletéig együtt gyógyított velünk; mindketten a lambarénéi teme-

töben pihennek. De Ilse Schnabelre is gondolunk, aki első segítőtársa volt Lambarénében a kórház indulása idején. Nem feledjük Schweitzer Albert műveinek első londoni kiadóját, I. D. Newth-t sem.

A fa minden esztendőben egy évgyűrűvel gazdagodik, ez jelent növekedést és halált, gyarapodást és veszteséget. De a fán megjelenő új rügyecskék mint az élet hírnökei bizonyítják, hogy a fa él. Így nagy ígéretnek véljük azon ifjak munkára jelentkezését, akik Schweitzer Albert megkezdett munkájának folytatását vállalták.

Nincs helyünk arra, hogy felsoroljuk mindazok neveit, akik ajándékaikkal és adományaikkal segítettek. Hálásan köszönjük azok támogatását, akik minden körülmény között, jó és nehéz napokban hűségesekek voltak hozzánk.

Hogyan dolgozzunk a jövőben? Az igazság, ha az valóban igaz, értékes, magától terjed, szétárad, nincs szüksége propagandára. „Az igaz gondolatokat mindenki tiszteli. A legfontosabb az, hogy az igazság tüze minél erősebben és tisztábban lángoljon, függetlenül attól, hogy fénye milyen messzire terjed.”

(Átvéve a Baselben megjelenő Schweitzerisches Reformiertes Volksblatt c. lap 1975., 3. számából. Fordította Dr. Izsák Vilmos.)

HALOTTUNK

Veress Béla ny. tisztviselő, a kolozsvár-napocai egyházközség volt keblitanácsosa és gazdagondnoka, a Kolozs-Tordai egyházkör felügyelő gondnoka életének 71. évében, márc. 9-én Kolozsvár-Napocán elhunyt. Március 12-én temették el a Házsongárdi temetőbe.

Emléke legyen áldott!

Előfizetőink figyelmébe

A Keresztény Magvető előfizetési díja 1975-ben az eddigivel szemben a következőképpen módosul:

Előfizetési díj belföldön és a szocialista országokban évi 80 lej, amelyet belföldön a lelkeszi hivatalok útján vagy közvetlenül az Egyházi Központban, 3400 Kolozsvár-Napoca, Lenin út 9 sz. alatt lehet lefizetni.

A magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda külföldi előfizetési osztályánál — Budapest VII., Lövölde tér 7. sz. alatti fiókjánál fizethetnek elő.

A többi szocialista országból az ILEXIM — Departamentul Export-Import Presă 7 București, Calea Griviței nr. 64—66 P. O. B. 2001 TELEX: 011631 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 150 lej, mely összeg ugyancsak az ILEXIM — Departamentul Export-Import Presă București, Calea Griviței nr 64—66. P. O. B. 2001 TELEX: 011631 R. S. România címre fizetendő be.

SEMĂNĂTORUL CREȘTIN

Revista Bisericii Unitariene din R.S. România

Anul 81

Nr. 1

1975

CLUJ-NAPOCA

CUPRINSUL

Alegerile din martie	3
Dr. Lajos Kovács În pragul anului nou	5

STUDII

Dr. Lajos Kovács Comemorarea lui Albert Schweitzer cu prilejul aniversării a 100 de ani de la naștere	7
Albert Schweitzer Respectul vieții	19
Dr. József Nagy Albert Schweitzer în filatelia mondială	27
Imre Gellérd Problemele actuale ale botezului	31
Attila Simó Pregătire pentru slujba de preot	39
Ferenc Nagy Slujirea preotului	45
Sándor Kolcsár Tradiție și modernism în viața bisericii	47
Sámuel Szabó Destinul nostru este drumul pribeagului	51
Problemele actuale ale demografiei	58

LUCRĂRI OMILETICE

Dr. Vilmos Izsák Pînă în veci	63
Viața eternă	65

Attila Csongvay	
Mi-am ridicat viața mea din deșertăciune	67
Sándor Keresztes	
Soarta izvorului — soarta preotului	69
VIAȚA BISERICEASCĂ	73
ȘTIRI BISERICESTI	76

Colectivul de redacție — Editors

Președintele și redactorul responsabil: P.S.S. dr. Lajos Kovács, membrii: dr. János Erdő (redactor responsabil adjunct), dr. Árpád Szabó, Dezső Szabó (redactori) și Ferenc Sebe

CHRISTIAN SOWER

Journal of the Unitarian Church in R. S. România

Volume 81

1975

Number 1

CLUJ-NAPOCA

CONTENTS

The elections from March	3
On the threshold of a New year, L. Kovács	5

STUDIES

In memory of Albert Schweitzer on the 100th anniversary of his birth, L. Kovács	7
Reverence for life, A. Schweitzer	19
Albert Schweitzer on the stamps of the world, J. Nagy	27
The problems of the baptism, I. Gellérd	31
How to prepare for the minister's service, A. Simó	39
The minister's service in a secularised world, F. Nagy	45
Tradition and modernism in the life of the church, S. Kolcsár	47
Our destiny is the wanderer's way, S. Szabó	51
The actual problems of demography	58

SERMONS

To the last, V. Izsák	63
The eternal life, V. Izsák	65
You raised my life from mortality, A. Csongvay	67
Destiny of the spring — destiny of the minister, S. Keresztes	69

CHURCH LIFE	73
-----------------------	----

NEWS	76
----------------	----

Redacție — Editorial Office

3400 CLUJ-NAPOCA, Bdul Lenin nr. 9, R. S. România. Tel. 146—09

Intreprinderea Poligrafică Cluj 3032/1975
Municipiul Cluj-Napoca

